

Університетський КУР'ЄР

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

виходить з вересня 1956 року

№6 (2025) 28 грудня 2020 року

www.nubip.edu.ua

РЕЙТИНГИ

НУБІП - В ДЕСЯТЦІ НАЙКРАЩИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ

Сталий розвиток та турбота про захист довкілля відображається у всіх сферах життя. Зокрема наука і освіта знаходяться на вістрі роботи щодо вирішення проблем довкілля та сталого розвитку. Окрім того, Університет Індонезії запровадив новий рейтинг університетів, що відображає їхній безпосередній внесок у збереження довкілля та сталий розвиток.

За версією GreenMetric World University Rankings...

У 2020 році в рейтингу беруть участь 912 університетів з 84 країн. Відповідно до методології GreenMetric, вони класифікуються за найвищими зваженими показниками, тобто на основі оцінки таких показників: облаштування та інфраструктура (15%), енергетика та зміни клімату (21%), поводження з відходами (18%), поводження з водою (10%), транспорт (18%), освіта і наука (18%). Кожний з них має свій коефіцієнт внеску в загальний рейтинг.

За результатами 2020 року НУБІП посів 658-ме місце серед 912 університетів, що брали участь в рейтингу,

та 9-те - серед українських вишів. Найкраще досягнення - за розділом «Наука і освіта»: 2-ге місце серед українських університетів.

... і в рейтингу QS

НУБІП України п'ятий рік поспіль позиціонується в поважному рейтингу університетів QS EESA (Східна Європа та Центральна Азія). Днями оприлюднено його черговий рейтинг на 2021 рік. Наш університет суттєво - на 20 пунктів (найвагоміше серед українських вишів навчальних закладів) - поліпшив свої позиції та посів 181-ше місце з-поміж 400 університетів, допущених до ранжування. До речі, цього року кількість учасників QS EESA збільшилася на 52.

Серед українських університетів, представлених тут, НУБІП займає 8-ме місце і має найкращі позиції за кількістю науково-педагогічних працівників зі ступнем кандидата наук (PhD). Нагадаємо, методологія рейтингу включає репутацію серед академічного співтовариства, роботодавців, рівень наукових досліджень тощо.

Олександр Лабенко

ЗНАЙ НАШИХ!

ДЕРЖАВНІ СТИПЕНДІЇ - ВИДАТНИМ ДІЯЧАМ ОСВІТИ

Указом Президента України призначено державні стипендії видатним діячам освіти строком на два роки. Серед цьогорічних стипендіатів - десятеро наших колег: професори Віталій Гайченко, Василь Горьовий, Валентин Цапко, Віктор Мацибора, Людмила Шатковська, Олександр Щепотьєв, Тимофій Резніченко, Олександр Єрмаков, Микола Вовкотруб і доцент Володимир Гречкосій.

ВИПУСК 2020

ПОРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Як і щороку грудень в університеті - це пора захисту магістерських робіт. Цього року у зв'язку з карантинними обмеженнями він проходив онлайн з використанням платформи Cisco Webex Meetings. Загалом в університеті дипломи магістрів отримали 1799 молодих людей.

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Свої здобутки та знання продемонстрували 76 магістрів спеціальностей «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» і «Водні біоресурси та аквакультура». До роботи екзаменаційної комісії тут долучився ректор університету Станіслав Ніколаєнко, який взяв участь у обговоренні магістерських робіт, цікавився станом та шляхами подальшого розвитку тваринництва в Україні та особистим внеском у це кожного з випускників, а також якістю надання освітніх послуг і перспективами подальшого працевлаштування випускників.

ННІ неперервної освіти і туризму

Магістерські роботи представили 84 студенти заочної форми навчання зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування». Тут навчаються вже сформовані спеціалісти-практики з багатим професійним досвідом та знаннями, які прагнуть структурних змін у галузі публічного управління з урахуванням особливостей діяльності. Цьогорічні магістри - кваліфіковані лікарі різних спеціалізацій (педіатри, нефрологи, стоматологи, хірурги, ортопеди), фахівці системи охорони здоров'я, лісової сфери, водного господарства, об'єднаних територіальних громад, житлово-комунального господарства, Державної

служби України з надзвичайних ситуацій, судових органів. Особливий інтерес викликали доповіді Андрія Вентова, Наталії Волошиної, Олени Лісової, Тетяни Савченко.

Факультет ветеринарної медицини

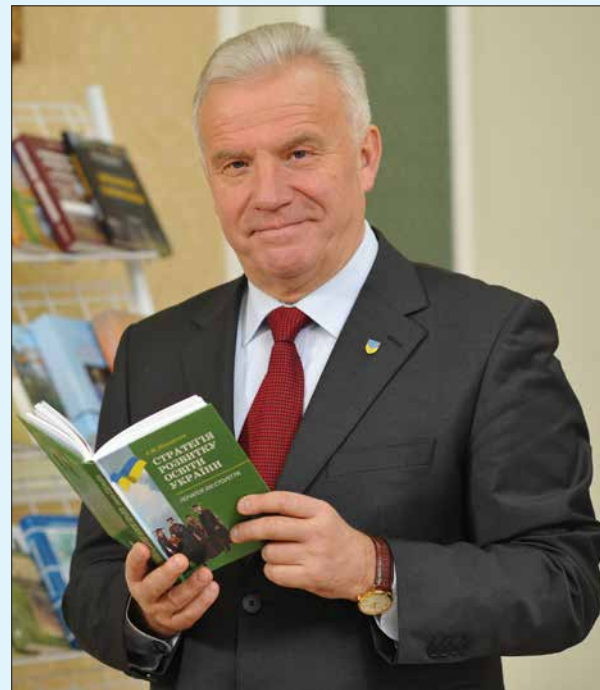
Тут успішно захистилися 18 магістрів спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Деякі з них мають публікації у міжнародних виданнях та сертифікати учасників міжнародної весняної школи «На шляху до гарантування безпечності харчових підходів: підходи у запровадженні та здійсненні європейського контролю за

Закінчення на стор. 3

НОВИЙ РІК НА ПОРІГ

Лишається позаду надзвичайно важкий пандемічний 2020 рік, який змінив життя всього людства, випробувавши всіх нас на міцність. І наш колектив не став винятком. Рік, що минає, пройшов під карантинними обмеженнями, і однією з перших, хто вимушений був перелаштовуватися на нові рейки, стала вища освіта. До честі кожного працівника НУБІП України, - ми впоралися з цими викликами: забезпечили студентам можливість навчатися дистанційно, випускники захистили роботи і отримали дипломи, абітурієнти - вступили на навчання. Університет живе, працює, вчасно виплачує заробітні плати і навіть веде ремонтні роботи. Це заслуга кожного члена колективу. У прийдешньому 2021 році бажаю всім нам насамперед здоров'я! Хай він принесе мир, стабільність та нові можливості!

З повагою, Ваш ректор,
Станіслав Ніколаєнко

АКТУАЛЬНО

“АГРООСВІТА” І СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК

На базі НУБіП за участі на той час т.в.о. міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета та першого заступника комітету Верховної Ради України з освіти, науки та інновацій Олександра Лукашева пройшло засідання президії Асоціації працівників вищих аграрних закладів освіти «Агроосвіта», присвячене актуальним проблемам їхнього функціонування.

Для обговорення шляхів розвитку, спільних ідей в нинішній кризовий рік зібралися керівники 22 вишів та 106 коледжів і технікумів з майже всіх регіонів України, зокрема Білоцерківського, Миколаївського і Сумського НАУ, Полтавського ДАУ, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького та інших. Свою позицію озвучили і представники НААН України та Українського клубу аграрного бізнесу.

Ректор університету Станіслав Ніколаєнко запропонував обговорити наболілі питання функціонування аграрних навчальних закладів, коротко представив поточну роботу «Агроосвіти» за останній рік. Першим він означив земельне питання, недопущення обезземлення навчальних закладів. Завдяки спільним зусиллям сьогодні з ВНЗ не стягується податок на землю. Другою він назвав функціонування закону «Про фахову передвищу освіту», який

Президент України підписав одним із перших. Далі – введення ЗНО для всіх випускників коледжів, що руйнує ступеневу освіту, змушує педколективи скорочувати професійну підготовку, перенесення обов'язковості складання ЄВІ з іноземних мов для вступу в магістратуру хоча б на два роки, фінансова автономія, проведення закупівель, тендерні процедури, особливо для навчально-дослідних господарств, можливість отримати кредити, участь в державних цільових програмах. Звичайно, проблем набагато більше. Голова асоціації виокремив деякі світоглядні аспекти. Яка взагалі мета і ціль існування університету чи коледжу? До останнього часу проголошувалося три цілі – якість освітнього процесу, інтеграція в європейський освітній простір та побудова громадянського суспільства. Ці цілі є невизначальними і дещо хибними! Якість задля інтеграції в Європу, іноземна мова заради інтеграції... Хіба

це головне? А де ж національна економіка, соціальне благополуччя держави, сім'ї, студента?

Мусить бути так: держава виробляє Стратегію розвитку, на основі якої заклади освіти розвивають свою стратегію... В її основі – інтереси України, безпека країни та кожного її громадянина, а інтеграція, хоч і обов'язкова, – це лише засіб здобуття намічених цілей, вектор розвитку. Один з позитивних прикладів реалізації цілей – той же успішний проект «Агрокебети», започаткований НУБіП та Клубом аграрного бізнесу і нині поширений на чотири регіони, до якого долучилися вже п'ять університетів.

Вирішувати назрілі проблеми, йти назустріч навчальним закладам, науковцям спільно розробляти Стратегію розвитку, співпрацювати разом – ось якою мусить бути мета і уряду, і парламенту.

На питання освітян Сергій Шкарлет відповідав ґрунтовно і пред-

метно. Підкресливши, що з аграрним сектором, який навіть за нинішніх умов демонструє прекрасні результати, та вищою освітою, яка готує для нього кадри, сьогодні не рахуватися не можна, він спинився на необхідності забезпечення якісного результату: підвищення якості освіти – у подоланні розривів між тим, що дає виш, та вимогами роботодавців. Що ж до ЄВІ з англійської мови при вступі до магістратури, то тут очільник галузі закликав спільноту до діалогу з парламентаріями, оскільки ця норма відображена в законі «Про вищу освіту» і потребує корегування. Він торкнувся і проблем аспірантури: після завершення навчання її випускник отримає відповідний документ, а у випадку успішного захисту дисертації – диплом доктора філософії.

Представник профільного комітету Верховної Ради України Олександр

Лукашев запевнив, що проблеми вищої аграрної освіти для України – актуальні, і в парламенті, дослухуючись до освітян, сприятимуть їх вирішенню.

Про важливу складову діяльності нашого університету інформував про ректор з навчальної і виховної роботи Сергій Кваша, який представив загалу проект Стратегії розвитку агропромислового комплексу до 2030 року.

Учасники засідання зобов'язали президію Асоціації узагальнити і подати відповідні рекомендації в МОН, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, та звернутися до Президента з пропозицією якнайшвидшого призначення Сергія Шкарлета міністром освіти і науки. На момент верстки цього номера «Університетського кур'єра» Сергій Миколайович вже обійняв посаду міністра. З чим колектив НУБіП його і вітає.

ЗАХИСНИКИ

ТРИ ПОКОЛІННЯ ОФІЦЕРІВ

У грудні країна відзначила два професійних свята своїх захисників - День Збройних Сил України та День сухопутних військ України. І до них безпосередньо причетний колектив кафедри військової підготовки НУБіП. Вітіла в ті лихі часи, коли армія безбожно скорочувалася і держава позбавлялася збройного захисту, сьогодні вона виконує свою безпосередню функцію: готує офіцерів запасу, багато з яких пройшли сувору школу протистояння агресору в зоні АТО/ООС, що і зараз, на жаль, триває. Свій величезний досвід нинішнім студентам передають кілька поколінь викладачів кафедри, які пройшли армійську школу, як то кажуть, від А до Я – від полігонів до безпосередніх бойових дій.

Один з них – старший викладач полковник запасу Олександр Ріпенко: учасник АТО, він пройшов бойовий шлях у складі однієї з окремих мотопіхотних бригад. Горлівка, Шуми, Зайцево, Майорськ – для нього це не просто топографічні позначки на карті. Військовий пенсіонер, у 2015 році він знову в армії – начальник командного пункту бригади, заступник начальника штабу з бойового управління, згодом начальник управління бойової підготовки Оперативного командування «Північ». У його послужному списку – і досвід роботи зі студента-

ми - в Академії муніципального управління, Національному університеті оборони України, КНУТД (з кількома із своїх тамтешніх випускників протистояв агресору в зоні АТО). А зараз ось викладає у НУБіП.

Полковник запасу Валерій Журбенко на кафедрі теж недавно. Заступник начальника штабу утворення Національної гвардії в зоні ООС власними ногами вивчив географію Луганської і Донецької областей, неодноразово бував у зоні бойових дій. Останнє місце служби у військах – Міжнародний міжвідомчий центр підготовки МВС

України, де займався колективного підготовкою підрозділів. Тож йому є що передати своїм студентам, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

З цього ж покоління ветеранів і полковник запасу Володимир Харченко, який більше чверті віку віддав Збройним Силам. Як військового радника, працював в Анголі. А нині викладає вогневу підготовку. Глибоко переконаний: служити в армії в будь-якому разі потрібно, адже скільки говорили, що війни не буде, - а вона ось, вже в твоєму домі. І захищати його – чоловічий обов'язок.

Молоду парость офіцерів кафедри військової підготовки представляє колишній студент факультету ветеринарної медицини, який десять років тому пройшов тут курс навчання, а нині начальник курсу капітан Тарас Чайка. Коли на нашу землю прийшла війна, він добровольцем відправився в армію: боронити

соборність України. А вже там йому визначили місце за військовою спеціальністю – начальником бактеріологічного відділення однієї з військових частин. В АТО/ООС пробув п'ять років, одним з перших військовослужбовців своєї частини виїздив у зону бойових дій для виконання поставлених задач. Зараз молодий офіцер передає набутий досвід студентам. Таким як курсант Володимир Михайлов, який найближчим часом йде за розподілом у Збройні Сили. Він з дитинства вагався між вибором: стати військовим чи ветеринарним лікарем. А доля вирішила по своєму і поєднала два в одному. Щоправда, для цього знадобився Майдан 2014 року і те, що побачив тоді чотирнадцятирічний юнак, який до того політикою не цікавився. Тож можна бути певним: вмотивований громадянин і патріот захищатиме Україну як належне. Та й не він один.

Валентин Обрамбальський

МАГІСТРАТУРА

- На даний момент я ще студент юридичного факультету НУБіП, днями успішно захистив магістерську роботу «Договір страхування у сільському господарстві». Мій шлях до диплому магістра розпочинався з політико-право-

МАКСИМ КЛИМЕНКО: планую кар'єру у страховій сфері

Юридичний факультет вчасно та з дотриманням карантинних обмежень провів екзаменаційну сесію студентів магістратури другого року навчання, передатестацію магістерських робіт та захист їх постерних презентацій. Сьогодні ці випускники вже всього лиш за крок від ступеня магістра права. І серед них один з кращих - Максим Клименко.

вого коледжу «АІСКО», де вперше ознайомився з правовою спеціальністю, отримав загальні знання стосовно правової системи України та правових засад існування суспільства. Наступної сходиною стала Національна академія внутрішніх справ України: навчання на бакалавраті поглибило власні знання в правовій сфері, дало поштовх до набуття практичних навичок у судочинстві, адміністрування на місцевих рівнях і навіть у підрозділах слідчої та оперативної діяльності органів внутрішніх справ України.

Після бакалаврату необхідно було визначатись з напрямком свого правового розвитку. НУБіП, як один з провідних університетів України, запропонував можливість навчання з ухилом в аграрну, земельну та екологічну сфери. Сьогодні, в період розвитку обігу земель в Україні, підвищення необхідності кваліфікованих кадрів в аграрній сфері, даний вибір вважаю перспективним для свого подальшого розвитку як спеціаліста в галузі права.

Моя магістерська робота розкриває суть страхування в сільському господарстві, особливості, що виокремлюють цей вид страхування з-поміж інших та потребують більш детального дослідження. Її актуальність опосередкована значенням та стратегічною роллю відповідного сектору економіки для будь-якої країни в сучасних умовах. Разом з науковим керівником - доцентом кафедри цивільного та господарського права Інною Горіславською - ми досліджува-

ли господарської продукції в Україні (у чому дуже припалися матеріали з проходження практики у АТ СК «ІНГО»), проаналізували зарубіжний досвід страхування в США, Канаді, Іспанії та надали рекомендації для подальшого покращення правового регулювання страхової сфери в АПК.

У подальшому планую кар'єру у страховій сфері, застосувавши отримані в університеті знання та навички. Що ж до процесу їх набуття, то вже фактично як випускник, навчання в НУБіП вважаю правильно організованим, особливо в період карантину. Дистанційне навчання за допомогою електронної системи elearn та додаткових платформ для ведення онлайн відеоконференцій дало можливість засвоїти дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки магістра, незалежно від фізичної присутності студентів в аудиторії.

Найкраще рівень освіти володаря новенького диплому магістра характеризує його затребуваність на ринку праці. І з цим у фахівців для лісової галузі, яких готує НУБіП, все гаразд: переважна більшість з них вже працевлаштовані.

Наприклад, Катерина Заець, яка наразі працює старшим біотехнологом лабораторно-виробничого комплексу FARMERUA. Свого часу спеціальність «Лісове господарство» обрала, вже розуміючи її суть: була керівником шкільного лісництва Широкогребельського лісництва на Вінниччині. Або два випускники магістратури за спеціальністю «Садово-паркове господарство» - спеціалісти Державного центру сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції Олександр Бабин і садового центру «Маргаритка» Антон Рибалко.

Олександр займається вирощуванням та розмноженням декоратив-

КАДРИ ДЛЯ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ

них рослин, і за час навчання навіть встиг створити власний невеликий розсадник. У найближчих планах - вступ до аспірантури та початок виробництва плодово-ягідних кущів.

Антон же обрав професію за можливість якнайповнішої реалізації.

- По-перше, це робота з рослинами, зокрема догляд за ними та створення нових композицій і експозиційних ділянок, - говорить він. - По-друге, підвищення рівня комп'ютерного проектування - завдяки сучасним програмам та підходам до створення нових об'єктів. По-третє, спонукає удосконалювати свою англійську для кар'єрного росту - і не тільки. Адже, крім іншого, люблю подорожувати. Що, до речі, теж стимулює як фахівця: погодьтеся, завжди цікаво подивитися, як з тією чи іншою задачею облаштування саду чи парку впорався хтось в іншому місці чи країні?

А Владислав Омельченко, отримавши диплом НУБіП за спеціальністю «Деревообробні та меблеві технології», працює на дочірньому підприємстві одного з лідерів Європи та світу в галузі деревообробного інструменту - «Лойко Україна».

- Знання, отримані під час навчання, дозволили комфортно почуватися серед професіоналів своєї справи, - ділиться він. - Я родом з невеличкого села майже на кордоні з Білоруссю на Житомирщині. Місцевість відома своїми запасами лісів і великою кількістю підприємств лісогосподарського та деревообробного напрямку. Звідси і вибір фаху. Для магістерської обрав проблему використання сухостійної деревини дуба, ураженої шкідниками, для виготовлення меблів. На базі лабораторій кафедри з допомогою свого керівника професора Олени Пінчевської

провів успішні та результативні дослідження по знищенню шкідників та термуння такої сировини. І, отримавши прекрасні результати, сформував економічний план виробництва стільниць на базі ДП «Словечанське ЛМГ», який показав високу рентабельність. Тож зараз вже є думка про аспірантуру за напрямком оброблення термодеревини в промислових масштабах за допомогою високоякісного інструменту. Прагну вирішити проблеми, які дозволять використовувати, з першого погляду, низькоякісну та нерентабельну сировину, для виробництва привабливих, конкурентоспроможних на ринку меблів.

Науковий пошук цікавий і Василю Легкому: ще під час навчання брав участь у науковій тематиці кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції: - працював над дуже актуальною для України темою рекультивациі

земель після видобутку бурштину. В цьому ж руслі під керівництвом професора Сергія Ковалевського підготував і захистив магістерську роботу.

- Наукою цікавився ще зі школи, навіть перемагав та був призером конкурсів науково-дослідницьких робіт МАН, - розповідає Василь. - І після вступу в НУБіП України був постійним учасником Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства», де двічі займав перше місце. Потім зацікавився темою відновлення лісових ділянок, порушених внаслідок несанкціонованого видобутку бурштину. Свою роботу виконував на базі ДП «Дубровицьке ЛГ». Можливо, теж варто замислитися про аспірантуру.

Тож, як бачимо, ліси України в надійних руках: є кому і дерева садити, і сади проектувати, і переробкою деревини займатися, і науку лісівничу рухати.

Ірина Білоус

ВИПУСК 2020

ПОРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Закінчення. Поч на стор. 1

безпечністю харчових продуктів». Члени ДЕК особливо відзначили роботи Вікторії Ігнатенко та Вероніки Щербини.

Такі ж гарні результати показали і 60 магістрів денної форми навчання за спрямуванням «Незаразна патологія». Екзаменаційна комісія відмітила магістерські роботи Інги Злобіної, Олександри Ігумнової, Анастасії Черепніної, Андрія Слинська, Павла Шабатенка, Вікторії Пластун та рекомендувала їх до вступу в аспірантуру для здобуття ступеня доктора філософії.

Механіко-технологічний факультет

Тут на спеціальностях денної форми навчання - Агроінженерія, «Автомобільний транспорт», «Транспортні технології» - захистилися 76 осіб. Отримали дипломи і 30 заочників спеціальності «Агроінже-

нерія». Серед них високий рівень проведених досліджень продемонстрували Роман Кононенко (у розробці високопродуктивного обладнання для виробництва гранульованого біопалива), Валентин Затишний (у раціоналізації транспортного комплексу для збирання ранніх зернових культур), Софія Хмельовська (в удосконаленні станка для обрізання копит великої рогатої худоби).

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Тематика магістерських робіт студентів спеціальностей «Екологія» за освітніми програмами «Екологічний контроль та аудит» і «Екологія та охорона навколишнього середовища» охоплювала широкий спектр екологічних досліджень з радіоекології, моніторингу водних та наземних екосистем, екологічної оцінки антропогенного навантаження на стан компо-

нентів довкілля, наукових основ екологічного біорізноманіття. Найбільший інтерес та наукову дискусію викликали Ірина Синіцина, Єлизавета Рудченко, Любов Рудченко, Марія Бутко, Тетяна Курочка, Наталія Поліщук, Дарина Кисіль. Свій професіоналізм та ґрунтовні знання продемонстрували також іноземні студенти - Маатуг Мохамед Ел Амін, У Жофань, Бустані Фатеме Садат і Лі Цзехао.

Факультет землевпорядкування

Випускники магістратури за спеціальністю «Геодезія та землеустрій» теж представили до захисту актуальні, цікаві та виконані на реальних об'єктах роботи, багато з результатів яких впроваджуються у виробництво або мають наукове спрямування. До того ж, майже всі студенти магістратури другого року навчання вже працевлаштовані за спеціальністю. Особливий інтерес викликали доповіді Карини Кармазіної, Олени Охріменко, Ірини Піддубняк, Євгенія Лазаренка, Олега Федорченка і Андрія Ярошинського.

ННІ лісового і садово-паркового господарства

У лісівників цього року навчання завершили 142 студенти магістратури денної і заочної форм навчання, в т.ч. 30 - міжкафедральної навчальної лабораторії, яка розташована на

базі Бережанського агротехнічного інституту. Причому 72 % випускників стаціонару та 43 % заочників отримали відмінні оцінки. Успішно захистили магістерські роботи також 33 студенти заочної та денної форми ОП «Садово-паркове господарство». Переважна більшість тем опрацьовувались на реальних об'єктах, частина з них, виконана під замовлення, вже навіть почала реалізовуватися.

Економічний факультет

Завершився і захист магістерських робіт випускників спеціальності «Облік і оподаткування», які мали неординарну та фундаментальну спрямованість і містили дослідження обліково-контрольного забезпечення імпортичних операцій господарюючих суб'єктів та особливості їх оподаткування, обліково-контрольного забезпечення управління виробництвом органічної продукції, ідентифікації, обліку і аудиту нематеріальних активів суб'єктів суспільного інтересу обліку, аналізу і внутрішнього контролю різних об'єктів обліку. Особливий інтерес викликали доповіді Наталії Палагути, Ольги Белаш.

Факультет аграрного менеджменту

Тут захистилися 171 випускників освітніх програм «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент зовнішньоекономіч-

ної діяльності», «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами», «Адміністративний менеджмент» та «Маркетинг». Цьогорічний випуск увійде в історію факультету тим, що вперше дипломи магістра отримали 43 лікарі, які навчалися за програмою «Управління закладами охорони здоров'я», і 25 здобувачів освіти - «Адміністративний менеджмент» проекту «Агрокебети». Тематика досліджень останніх була сформована у тісній співпраці з менторами - представниками компаній-учасників проекту. Так, операційний директор компанії ІМК Олександр Вержиковський високо оцінив дослідження Юлії Олар та запевнив, що обов'язково розгляне запропонований продукт щодо можливості його тестування та впровадження в ІМК. Роботу Олени Свиріпи відзначив генеральний директор компанії, на базі якої вона веде дослідження - «Галс Агро» Сергій Кравчук. Гарну роботу підготувала Анастасія Кирильчук, ментором якої був гостьовий лектор курсу «Смарт-технології в агро» Артем Беленков. А рекомендації Діани Редьки, яка досліджувала особливості формування комунікативної політики для підвищення пізнаваності бренду на базі компанії «Сігнет», вже й впроваджені. Якісні проекти представили Беата Козельська, Іван Карповець та інші випускники «Агрокебет».

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

ЯК ОБРАТИ ПРОФЕСІЮ ДО ДУШІ? ПОТРІБНО ПРОБУВАТИ!

Історія випускниці новітньої магістерської програми «Агрохімсервіс в прецизійному агровиробництві», фахівця з впровадження агроінновацій в агрохолдингу Agricom Group Світлани Юркевич – наочний приклад усвідомленого вибору спеціальності та стрімкого розвитку професійних компетенцій. Вже маючи дві вищі освіти, їй довелося фактично забути все вивчене і розпочати з чистого аркуша. Наша розмова про те, яку роль у формуванні висококваліфікованого спеціаліста відіграють академічні знання, професійна фахова діяльність та самоосвіта.

- Чому саме НУБіП, точне землеробство і освітня програма «Агрохімсервіс в прецизійному агро-виробництві»?

- Переконана: цікавитися у сімнадцятирічній юнці відразу після закінчення школи, яку професію вона хоче обрати, - не варто, адже не завжди є розуміння, в який бік рухатись. Я одночасно здобувала дві вищі освіти за спеціальностями «Біологія» та «Психологія», але розуміла, що моєю професією, як то кажуть на все життя, це не стане. Готуючи магістерську роботу під час навчання на біологічному факультеті Львівського національного університету ім. Івана Франка, зацікавилася вивченням і аналітикою вегетаційних індексів та вирішила «зануритися» в агро, щоб зрозуміти, як це працює в натурі. Побачивши рекламний пост у Facebook, що НУБіП України відкриває інноваційну магістерську програму з точного землеробства «Агрохімсервіс в прецизійному агро-виробництві», зрозуміла: ось воно!.. І не прогадала!

- Чи потрібна спеціалісту з точного землеробства університетська база знань? Можливо, достатньо інформаций з інтернету та професійних курсів?

- Одне абсолютно не виключає іншого. Професійна компетенція – це як багатоповерхівка: отримана в університеті академічна база знань дасть «фундамент» (основні поняття та структуру), а самоосвіта – «стіни». Щоб залишатися на плаву в конкурентному середовищі та розуміти вимоги ринку, студенти ще з університетської лави повинні мати широкий професійний кругозір та далекоглядні плани.

На ринку праці існує дефіцит кваліфікованих спеціалістів з точного землеробства, яке зараз у тренді. Об'єм цього кадрового запиту бізнес не зможе забезпечити самостійно. Створення магістерської програми «Агрохімсервіс в прецизійному агро-виробництві» на базі агробіологічного факультету цю проблему частково вирішує.

- Чи вдалось, навчаючись на магістерській програмі, здобути практичні навички, які знадобилися у професійній діяльності?

- Однозначно – так. Підхід до здобуття практичних навичок у межах цієї освітньої програми – проєвропейський. Наприклад, однією з курсових робіт було написання бізнес-плану впровадження системи точного землеробства у конкретному господарстві. Такі проєкти дають можливість студенту вивчити всі етапи виробництва - від моменту ідеї впровадження технології і до отримання економічних бенефітів.

Мені пощастило попрацювати над спільним магістерським проєктом з головним ідеологом цієї освітньої програми - професором Анатолієм Бікіним. Це викладач, який у зростанні професійних практичних компетенцій студента зацікавлений навіть дещо більше, ніж він сам. Я щиро цим захоплююся! А також в зміст магістерської програми «Агрохімсервіс в прецизійному агро-виробництві» включена низка справді важливих дисциплін для спеціаліста з точного землеробства. Особисто я мала можливість детально вивчити основи технічного забезпечення агрохімсервісу, програмні рішення для точного землеробства, навчилася здійснювати зйомку за допомогою БПЛА, аналізувати отримані файли за допомогою програмного забезпечення ГІС тощо.

- Що порадите абітурієнту, який ще не знає, яку професію обрати? Як уникнути помилок та знайти вірний вектор?

- Пробувати і не боятися помилок! По іншому це не працює. Дякую батькам, які завжди давали можливість вибору та навчили, що успіх полягає у переході від невдачі до невдачі без втрати ентузіазму. На жаль, престиж аграрних професій серед молоді сьогодні не на дуже високому рівні. Та є шанс, що такі магістерські програми, як «Агрохімсервіс в прецизійному агро-виробництві», будуть більш привабливими для молоді, оскільки тут є елементи застосування bigdata, корисний професійний нетворкінг з топовими спеціалістами галузі, а також викладацький склад, який завжди радий допомогти.

Розмовляла Ірина Білоус

СТУДЕНТСЬКІ ПРОЄКТИ

НОВІ ІДЕЇ ВІД НАЩАДКІВ СПУДЕЇВ

На базі кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту пройшов IV Всеукраїнський конкурс студентських проєктів «Від ідеї до успіху». Цього разу заявки подали представники п'яти вишів, а до фіналу відібрали 16 цікавих і креативних проєктів.

Перше місце посіла Вікторія Кошель з актуальним та достатньо

привабливим для інвесторів через швидкий термін окупності бізнес-проєктом з облаштування безгрунтової теплиці. Друге місце поділили дві розробки магістрів - із закладки яблуневого саду авторства Ольги Іської та розробки мобільного додатку опанування сценічної мови магістра Мар'яни Позняк. Перший з них показав, що закладка саду є достатньо прибутко-

вою, але з більшим терміном окупності, а другий вирізняється неординарністю ідеї та креативністю представлення. На третьому місці теж два проєкти - кафе для малюків KIDDOO Лілії Макаревич та центр фітнес-послуг Валентини Тагієвої.

Марина Деліні,
доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту

ПРО СОНЯШНИК, М'ЯСО І ЕКОПРОДУКТИ

На кафедрі фінансів у межах вивчення дисциплін «Інвестування» та «Фінансовий менеджмент» уже вп'яте пройшов конкурс інвестиційних проєктів.

На розгляд комісії був представлений інвестиційний проєкт Марії Ніколенко і Надії Попченко по вирощуванню соняшника у приватному підприємстві «Соняшник» Миколаївської області із терміном окупності півтора роки із залученням кредитних коштів. Його переваги - висока рентабельність, продаж

продукції на експорт і швидкий термін окупності - забезпечили перше місце. Забезпечення населення м'ясом – така основна мета проєкту з організації свиноферми на 500 голів у ТОВ «П'ятачок» на Черкащині. Рівень рентабельності у 25 відсотків став визначальним для журі, яке віддало авторкам Аліні Дедякіній і Вікторії Мурзі друге місце. Проєкт з вирощування екологічно чистих продуктів у теплицях незалежно від сезонності, зокрема полуниці у ТОВ «Міс

Бері», посів 3-тє місце. Особливістю його реалізації є незалежність від природно-кліматичних умов, швидкий термін окупності, можливість отримання доходу протягом року. Розробники – Дмитро Левченко, Роман Шутенко і Богдан Янишевський – пропонують реалізувати ідею в Київській області за рахунок залучення власних коштів, каналів реалізації – супермаркетів столиці та столичної області.

Надія Мрачківська,
доцент кафедри фінансів

ГРАНТИ

З ГРОШИМА ПРАЦЮВАТИ ТРЕБА ВМІТИ

Четвертий рік поспіль наші студенти спеціальності «Облік і оподаткування» домінують у міжнародній грантовій стипендіальній програмі «CMA Scholarship Program», ініційованій Інститутом бухгалтерів управлінського обліку (США). Цьогоріч навчатися за нею отримали можливість наші маістри та бакалаври Ксенія Будяк, Тетяна Гадученко, Олександр Калюга, Анна Костюк,

Анжеліка Матвієнко, Інесса Угненко, Наталія Коберник, Юлія Загорійчук, Крістіна Чухно і Юлія Дуда.

Грант, отриманий ними, дозволяє безкоштовно навчатися та складати іспити на здобуття однієї з найпопулярніших серед практикуючих фахівців міжнародної кваліфікації з управлінського обліку «Сертифікований бухгалтер управлінського обліку» (Certified

Management Accountant, CMA). До речі, 26 випускників минулих років уже використовують отримані знання в ході навчання за цією грантовою програмою та підтверджують свій професійний рівень у багатьох вітчизняних і міжнародних компаніях.

Євгенія Калюга,
завідувачка кафедри обліку та оподаткування

НАВЧАЛЬНА БАЗА

НОВІТНІ ПРИЛАДИ

геодезістам...

Нещодавно на факультеті земле-впорядкування, завдячуючи плановій щорічній програмі із закупівлі приладів та обладнання для освітнього процесу, з'явилися новітні геодезичні прилади. І їх відразу ж почали використовувати у практичній підготовці студентів. Так, у межах цілорічної «Школи професійної майстерності земле-впорядника та геодезиста» пройшов майстер-клас з практичного викори-

стання комплексу сучасних ГНСС приймачів Elnav i70, Elnav M3 і контролер-планшета з широко-масштабними SMART функціями.

Надійні партнери та роботодавці факультету – представники ТОВ «ЕЛНАВ» Андрій Менько та Олександр Петровський, а також Михайло Туряниця з ПрАТ «Systems Solutions» - представили практичний кейс із можливостей використання сучасного навігаційного обладнання. Участь у ньому взяли кращі студенти другого і третього курсів та викладачі.

Стейкхолдери продемонстрували практичні навички з налаштування ГНСС приймачів, підключення їх до перманентних станцій, розповіли і показали особливості знімання в RTK-режимі «реального часу» та виводу меж земельних ділянок.

... і правникам

Новітнє оснащення для прикладного навчання при вивченні

базових дисциплін отримав нещодавно і юридичний факультет. Це набори та валізи криміналістів, набори для невидимого маркування і різне приладдя експертних систем

- Практичні знання та досвід роботи із матеріалами кримінальних хронік і сесій просто необхідні для набуття навичок та подальшого працевлаштування за фахом, - переконана декан Олена Яра. - Адже, обравши юридичну освіту в НУБіП, наші студенти отримують не лише потужну базу теоретичних знань, а й набувають практичних умінь та навичок ефективного поведіння в реальних юридично-правових ситуаціях.

Наталія Мединська,
доцент кафедри земельного кадастру,

Анна Діченко,
фахівець відділу маркетингу та профорієнтації

ГОСПОДАРЮЄМО

НОВЕ ОБЛИЧЧЯ СТАРОЇ КАФЕДРИ

Дивно, але факт: вухо слона своєю формою нагадує... ареал проживання цього виду тварин. У індійського – Індію, африканського – Африканський континент. І хоча зі слонами українці стикаються не щодня і навіть не щороку, переконатися в цьому можна, відвідавши музей анатомії кафедри анатомії, гістології, патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка, ознайомитися з його експозицією і отримати від того велике задоволення.

Сьогодні він, образно кажучи, переживає свій Ренесанс. Що і не випадково, адже музей, що є однією з перлин університету, відіграє неабияку роль у профорієнтаційній роботі (це засвідчують відгуки у соціальних мережах та активність у соцопитуваннях тих, хто тут побував). Площі музею за останній рік збільшилися (хоча і цього, враховуючи надходження нових експонатів, замало).

Що потребує ремонту – ремонтується силами кафедри та ремонтної бригади університету, а створення наукових та навчальних колекцій і поповнення експозиції забезпечують кафедри. Як, власне, і сама кафедра, де в гістологічному та патоморфологічному блоках активно ремонтується аудиторний фонд, лабораторії і службові приміщення, встановлюються LED-лампи. Єдине нарікання:

системи вентиляції і витяжки, які поки-що не працюють, а без них же – ніяк. Вкрай необхідним для кафедри є і ліфт для підйому навчального трупного матеріалу до аудиторії. Він, власне, є, але з моменту введення в експлуатацію морфологічного корпусу жодного дня не працював.

«Блакитною мрією» ж завідувача кафедри Олега Мельника залишається подальше розширення цього його дітища – скляне перекриття внутрішнього дворика морфологічного корпусу.

Саме тут зможе у найближчій перспективі розміститися унікальний музей норми та патології, – говорить він. Це питання абсолютно на часі, оскільки на кафедрі, у зв'язку із запровадженням в університеті нових спеціальностей – «Громадське здоров'я», «Фізкультура і спорт», «Біомедична інженерія» – необхідно і далі розширювати існуючу матеріально-технічну базу, аби забезпечити належне викладання відповідних дисциплін.

Нагальним є і питання створення повноцінної лабораторії пластинації (або полімерного бальзамування). Цією технологією в Україні володіють лише співробітники кафедри анатомії, гістології, патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка НУБіП. Така лабораторія зможе в перспективі працювати у промислових масштабах і дасть можливість не лише забезпечити наш факультет ветеринарної медицини високоякісними натуральними препаратами для викладання як фундаментальних, так і клінічних дисциплін, але й на комерційній основі задовольнити потребу в цих препаратах ветеринарних і медичних закладів освіти та шкіл всієї України. Ба, навіть вийти на міжнародний рівень.

Гостро стало і питання створення гістологічної та діагностично-патоморфологічної лабораторії, що на комерційній основі могли б проводити постановку посмертних діагнозів тварин. А це нині досить затребуваний напрям.

І, безумовно, не можна залишити поза увагою прекрасну бібліотеку, що створюється на кафедрі. У будь-якого бібліофіла, не кажучи вже про науковців, загораються очі при оглядинах її фондів, що налічують тисячі книг з ветеринарної медицини, на титулках багатьох з яких стоять роки від початку XIX століття. А вона ж тільки формується.

Ніна Чехлова

РЕМОНТИ ТРИВАЮТЬ!

У другу декаду грудня, продовжуючи виконувати програму розвитку університету «Голосіївська ініціатива

2020», ремонтно-будівельна бригада зайнялася ще одним черговим об'єктом – 4-м гуртожитком. Тут ремонту-

ється підлога коридорів на всіх поверххах. Загалом це 1112 квадратних метрів. Паркет, який давненько вже віджив своє, перекриваємо плитою ОСБ, на яку вклатимемо сучасний лінолеум.

Цікавлюся, чи не доцільніше було б відреставрувати старий паркет?

Аж ніяк, – певен бригадир Михайло Субота. – Якщо порівняти вартість поточних робіт власне з вартістю такої реставрації – це всього 30 відсотків необхідних на ремонт коштів. Тобто університет зекономить 70 відсотків, і ці кошти можна буде використати на інших об'єктах.

Маємо безпідставну надію, що ремонт не затягнеться, – долучається до розмови завідувачка гур-

тожитку Любомира Дулиба. – Аби максимально пришвидшити процес, оселили ремонтну бригаду в одній з наших кімнат. Тож робочий

день починається удосвіта. А завершення залежить від надходження необхідних витратних матеріалів.

Валентин Обрамбальський

ВИКОНУЮЧИ УМОВИ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

Виконуючи умови трудового договору, адміністрація і профспілка університету займаються усуненням висловлених раніше зауважень. Так, одне з них стосувалося недостатньої забезпеченості спеціалістом лаборантського складу кафедри: якщо у 2019 році на ці цілі було витрачено 86 тисяч гривень, то цього року його придбано вже на 10 тисяч гривень більше.

Звучали і нарікання на непрацюючі належним чином вентиляційні системи у навчальних корпусах №№ 2, 12 та центральному книго-

сховищі бібліотеки. На сьогодні вони повністю відновлені у 2-му. А от у 12-му потребують реконструкції вентиляційні системи на кафедрі анатомії, гістології, патоморфології ім. акад. В.Г. Касьяненка. На кафедрі біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф. Гулого необхідно усунути конструктивні дефекти. У бібліотечно-му книго-сховищі вентиляцію відновлено у трьох з п'яти кімнат.

Що ж до медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах чи на таких, що небезпечні для здоров'я, то цього року вони не проводили-

ся у зв'язку з пандемією коронавірусу. І, врешті, якщо у 2019 році звучали нарікання на тепловий режим у зимовий період у 1-му навчальному корпусі та приміщеннях Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК, то цього року зауважень з цього приводу не надходило.

Ростислав Тарасенко,
голова профкаму

МЕБЛІ ПІД ЯЛИНКУ

Гуртожитки кампусу університету не тільки ремонтуються, а й забезпечуються новими меблями – як придбаними за тендерними закупівлями, так і власного виробництва. Саме цим сьогодні активно займаються столярний і меблевий цехи.

Студентські помешкання укомплектовуються новими шафами з антресолями, тумбами, табуретами

тощо. Так що їхні мешканці, повернувшись з вимушеного карантину, отримають, так би мовити, під ялинку нові меблі.

А ще для забезпечення всіх необхідних ремонтно-будівельних робіт університет придбав достатню кількість матеріалів для їхнього проведення.

Наш кор.

ДУХОВНІСТЬ

ХУСТКА – НЕ ПРОСТО ПОКРОВ

7 грудня відзначають День української хустки.

В Україні хустка супроводжувала людину протягом усього життя — від народження і хрестин до поховання та поминання. Нею обдаровували кумів під час хрестин і весіль. Традиційна тернова хустка — справді український національний оберіг, вона передавалася у спадок, була своєрідним захистом і гордістю кожної родини, ознакою краси чарівних українських жінок. Хустка символізувала любов та свободу, вірність традиціям і патріотизм. Кожен колір, візерунок на хустці — символічний і має своє значення, і усе це сплітається у своєрідну картину нашої української природи, історії, життя та традиції українського народу. Хустка життя, як її називають у народі, — пам'ять про наших мам, бабусь, прабабусь — берегинь українського роду. То нехай цей символ буде незмінним оберегом від усього злого і недоброго.

Надія Давиденко, завідувачка кафедри фінансів

ТАЛАНТИ І ПРИХИЛЬНИКИ

КАНДИДАТКА В «ЗОЛОТИЙ ГОЛОС УКРАЇНИ»

Як би не намагалася пандемія зашкодити творчому розвитку студентів НУБіП, їй це не вдається. Початок грудня приніс приємну новину: учасниця студії Ірини Войтюк Дарина Кирилюк стала володаркою Гран-прі міжнародного фестивалю-конкурсу талантів «Poltava Talant Fest» (у номінації «Естрадний вокал») та володаркою титулу «Найяскравіша особистість фестивалю».

Це не перший мій конкурс, не перша нагорода, — коментує цей успіх Дарина. — Звичайно, набагато приємніше і цікавіше брати у них участь не дистанційно, проте у будь-якому випадку такі конкурси примушують працювати ще більше, щоб розкрити свій потенціал і довести, що ти — найкраща. Та найбільшою приємною несподіванкою для мене стало запрошення на фінальний фестиваль-кон-

курс престижного проекту «Золотий голос України». Буду готуватися.

Ірина Майданюк,
завідувачка кафедри
культури

ЗИМОВИЙ ЕТЮД

Привітати своїх старших товаришів по навчанню з отриманням дипломів приїхали і їхні друзі-першокурсники. А поки йде офіційна церемонія вручення дипломів у деканатах технічних факультетів, вони згадують своє дитинство, у якому гра в сніжки відіграла геть не останню роль. Було ж це всього п'ять років тому...

НАУКА МОЛОДА

ТАРАС ЛЕНДЕЛ: ніколи не можна зупинятись, йти тільки вперед

Серед цьогорічних стипендіатів Кабінету Міністрів України 2020 року і доцент кафедри автоматизації та робототехнічних систем ім. акад. І.І. Мартиненка Тарас Лендел, з яким ми поспілкувалися про його наукові дослідження та найближчі плани.

- За яку роботу призначена стипендія?
- Власне, за цикл робіт, пов'язаних зі створенням та дослідженням інтелектуальних енергоефективних систем управління в спорудах закритого ґрунту, розробкою методів керування електротехнічними комплексами у теплиці, вивченням закономірностей зміни технологічних параметрів факторів та розробкою перспективних технологій агропромислового комплексу і переробної промисловості.
- Чи очікували на таку оцінку?
- Як людина, котра передусім - позитивно налаштована, то чікував на такий же результат. І все ж приємно.
- Як, на Вашу думку, чи стимулюють такі стипендії молодих науковців? І які ще стипендії чи гранти хотіли б здобути?
- Так, стимулюють. Кожен молодий науковець виконує дослідження, та при цьому вважаю, що результат роботи повинен бути оцінений. Стипендія дає приємне розуміння:

твої старання оцінено. Відносно другого питання, то тут не можу сказати напевно, проте точно знаю, що буду працювати далі і розвиватись як спеціаліст у своїй сфері.

- Будь ласка, кілька слів про найближчі плани.

- Викладати довірені кафедрою дисципліни, зацікавлювати студентів в освоєнні навчального матеріалу задля того, аби вони відчували, що

можуть реалізовувати себе як інженери, а можливо, хтось із них побажить себе і в ролі науковця. При цьому і самому освоювати нові перспективні технології виробництва, оскільки, як сказав ще в роки мого навчання в аспірантурі науковий керівник професор Віталій Лисенко, ніколи не можна зупинятись, треба йти тільки вперед.

Розмовляла Ірина Білоус

СПОРТ

ПЛЯЖНИЙ ФУТБОЛ – НЕ ПЛЯЖНИЙ ВІДПОЧИНОК

Федерація футболу Києва відзначила закінчення сезону та вручила нагороди кращим футболістам і тренерам команд, а також організаторам, меценатам, інспекторам, делегатам та арбітрам київського футболу. Серед них і наш колега — завідувач кафедри фізичного виховання Микола Костенко, якого визнано кращим тренером за підсумками футбольних змагань у Києві сезону 2019-2020 рр. серед команд пляжного футболу.

Це не всі здобутки Миколи Костенка за останній час: днями він

отримав найвищу тренерську ліцензію UEFA B в футзалі. Це дає право працювати тренером на території Української асоціації футболу та інших асоціацій, які підписали з національними збірними, професійними командами Екстра- та інших ліг, студентськими та аматорськими командами.

Нагадаємо, що студентська збірна НУБіП з пляжного футболу цього року стала володарем Кубка України серед студентів.

В'ячеслав Пархоменко

СВЯТО В ДОМІ

ЗУСТРІЧАЄМО РІК БІЛОГО МЕТАЛЕВОГО БИКА

На зміну важкому високосному року Білого Щура приходить рік благодатного і працьовитого Білого Металевого Бика. Ця тварина дуже розумна та благородна, тому рік під його заступництвом обіцяє бути спокійним, стабільним і розміреним у всіх

сферах життя. Тих, хто багато працює, супроводжуватиме удача, адже Бик - дуже працьовитий і настирливий. 2021 — час прагматиків, стриманих, консервативних, небагатослівних і надійних людей. А таких у нашому колективі дуже багато!

Бик уособлює дилу неприборкану силу природи і владу, а стихія 2021 року — метал — тільки посилюватиме цей символ. Рік Бика, наділений такою стихією, буває раз на 60 років, тож сподіваємося, всі негаразди пандемічного 2020-го ми лишимо позаду.

Університетський КУР'ЄР

Газета Національного університету біоресурсів і природокористування України

Виходить з вересня 1956 року як "ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ", а з квітня 2009 року — як "УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУР'ЄР"

Свідцтво про державну реєстрацію: КІ №1189 ПР від 02.04.2009 року.

Засновник: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Редакція газети: головний редактор Валентин Обрамбальський
Над номером працювали: Дизайн, верстка — Антон Осьмак
кореспонденти Ірина Білоус, Ніна Чехлова
фото номера: Олександр Тітов, Тарас Малаховський, Аліса Семеняга,

Адреса редакції: Україна, 03041, Київ, вул. Героїв Оборони, 15. Редакція — 3-й навчальний корпус, кім. 23. Тел.: 044 527-82-09. E-mail: uk@nubip.edu.ua

Газета виходить раз на місяць. Поширюється безкоштовно

Точка зору авторів публікацій не завжди співпадає з точкою зору редакції. Рукописи та фотографії не рецензуються і не повертаються

Оригінал-макет: Видавничий центр НУБіП України, Київ, пров. Сільськогосподарський, 4, корп.17. тел.: (044) 527-80-49.

ЕЛЕКТРОННА ВЕРСІЯ